ka saadav veekogu ei ole kindel. Ja kui endiste uurimiste põhjal võimalik oleks loodetud veekogu (4000 kuubikmeetrit päevas) saada, siis jätkuks sellest, kui arvata 80 liitrit inimese peale päevas, ainult 50 000 elanikule, kuna elanikkude arvu kasvamisel tuleks uusi allikaid otsida. Sealsamas tähendatakse, et järgmiste veeallikatena tuleks arvesse Emajõgi või Saadjärv. Nende vett tuleks aga filtrite abil puhastada.

1924. a. märtsis ilmusid insenerid Eigenbrodt ja König Tartu Linnavalitsusse veevärgi asjus järele kuulama. Istangul Ülikooli tervishoiu-instituudis 26. III. arutati küsimust, kust Tartu veevärk vett võiks saada. Soovitati 1) Meltsiveski ümbrust, 2) ülalpool Tartut Emajõe ja Pedjajõe kõrvalharu vahel olevat maa-ala, kust geoloogia prof. Scupin põhjavett soovitas otsida, 3) Reola-Ardla maa-ala, kust mag. A. Mieleri arvamisel põhjavett oleks leida, 4) Emajõge ülalpool Tartut, 5) Saadjärve või 6) Saadjärve ümbruse voorte põhjavett. Et põhjavett ei tuleks puhastada, oleks soovitav tähendatud põhjavee-allikad lühikese uurimise alla võtta saadava veekogu ja vee omaduste suhtes.

Meltsiveski ümbruse vee kohta on mitmed autorid (Eigenbrodt, Schepilevsky, Rammul) ülaltoodud seletusi kinnitanud. Kuigi katseid vähe on tehtud, paistab neistki, et vee koosseis eeltähendatud pumpamise tagajärjel muutumist osutas, vees lahustunud ainete hulk näis suurenevat ja kõikus ka bakterite hulk 41 ja 250 vahel 1 sm^3. Emajõe vett, mida muidugi ülalpool Tartu linna tuleks võtta, on mitmed uurinud (näit. Rammul, Melkert). Lisas toodud tabelitest on näna, et jõe vesi ka ülalpool linna ajutiselt õige palju baktereid ja heljuvaid olluseid sisaldab ja õige kollakat värvi on (vt. tabel artikli lõpul). Samuti pole Saadjärve vesi alati selge (vt. tabel). Emajõe kui ka Saadjärve vett tuleks liivfiltrite abil puhastada.

Saadjärve vesi, uuritud 22. V. 24, dr. Joh. Valdmani analüüsid.

L'eau du lac Saadjärv. Analysée par dr. Joh. Valdman.

Ained Matières	Vesi järve seest mg 1 l kohta L'eau du lac mg par 1 l	Vesi Voldi mõisa alt järve kalda lähiduses L'eau du lac près de la propriété Voldi
Kloor — Cl	6	5
Salpeetrishape — N_2O_3	jäljed — traces	jäljed — traces
Ammoniaak — NH_3	jäljed — traces	0,1
Kaltsiumhapend — CaO	65,0	69,0
Magneesiumhapend — MgO . .	18,0	18,72
Üldine karedus Saksa kraadides .	9^0	$9,5^0$
Degré hydrotimétr. total (degrés allem.).		

Ropka allika vesi. — *L'eau de la source de Ropka.*

Üldine karedus Saksa kraadides .	$16,3^0$	Ammoniaaki — NH_3	ei ole absent
Degré hydrotimétr. total (degrés allem.)			
Kaltsiumhapendit — CaO	115 mg	Salpeetrishapet — N_2H_3	ei ole absent
Magneesiumhapendit — MgO . .	34,56 „		
Raudhapendit — C_2O_3 . .	3,75 „		

Ülalpool Tartut, Emajõe ja Pedja jõe kõrvalharu vahel olevat maa-ala pole uuritud; vaevalt on ta aga soodus vee võtmiseks. Sedasama võib ütelda dr. med. I. Meyer'i poolt „Postimehes“ ja „Dorpater Nachrichten'is“ (1923. a. juulis) nimetatud jõe äärde ehitatavaist kaevudest, sest neid tuleks õige suurel maa-alal ehi-

Tartu, lk. 579